

Suomen Jousiampujain Liiton antidopingohjelma

Päivitetty: 2023

1. Antidopingsäännöt.....	3
2. Suomen Jousiampujain Liiton arvoperusta	3
3. Antidopingohjelman tavoitteet.....	3
4. Dopingvalvonta.....	4
5. Antidopingkoulutus.....	7
6. Viestintä	8
7. Antidopingpykälät sopimuksissa	9
8. Ohjelman seuranta ja arviointi	10

1. Antidopingsäännöt

Dopingia koskeva sääntely perustuu urheilun omiin kansainvälisiin ja kansallisiin säännöksiin. Säännösten tarkoituksena on yhtenäistää dopingrikkomusten määrittely ja niistä määrättävät seuraamukset. Suomen antidopingsäännöt noudattaa Maailman antidopingsäännön määräyksiä. Kaikki urheilijat ja kaikki urheilun piirissä toimivat urheilijan tukihenkilöt ovat velvollisia noudattamaan kansallista antidopingsäännöstä (Suomen antidopingsäännöt), lajikohtaisia antidopingsäännöksiä (kansallisten ja kansainvälisten lajiliittojen säännöt) sekä olympiakilpailuihin liittyen Kansainvälisen Olympiakomitean (KOK) antidopingsäännöksiä ja paralympiakilpailuihin liittyen Kansainvälisen Paralympiakomitean (IPC) antidopingsäännöksiä.

Kansallisten ja kansainvälisten säännösten tarkoituksena on taata urheilijoiden yhdenvertaisuus kaikkialla maailmassa.

Suomen Jousiampujain Liitto ry (SJAL) sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstä ja maailman antidopingsäännöstä. Lisäksi SJAL sitoutuu noudattamaan lajikohtaisia Kansainvälisen Jousiammuntaliiton (WA) säännöksiä sekä olympialaisiin liittyen Kansainvälisen Olympiakomitean (KOK) ja paralympialaisiin liittyen Kansainvälisen Paralympiakomitean (IPC) säännöksiä.

Kaikkien SJAL:n jäsenseurojen jousiampujien ja heidän tukihenkilöidensä sekä muiden lajin piirissä toimivien henkilöiden on sitouduttava noudattamaan samoja säännöksiä. Urheilijoiden tukihenkilöillä tarkoitetaan esimerkiksi valmentajia, ohjaajia, managereita, joukkueen jäseniä, virkailijoita, lääketieteellisiä asiantuntijoita ja lääkintähenkilöstön jäseniä. Säännökset koskevat yhtä lailla myös liiton toimi- ja luottamushenkilöitä.

2. Suomen Jousiampujain Liiton arvoperusta

Suomen Jousiampujain Liiton toiminnan perustana ovat liikunnan ja urheilun yhteiset eettiset arvot ja reilun pelin periaatteet. SJAL korostaa toiminnassaan eettisesti ja moraalisesti kestäviä elämänarvoja, joita antidopingtyö osaltaan tukee.

Lähtökohtana on, että huipulle pyrkivät nuoret jousiampujat kunnioittavat toisia urheilijoita, yhteisiä sääntöjä ja omaa hyvinvointiaan. SJAL haluaa ylläpitää lajikulttuuria, joka perustuu tällaiseen kunnioitukseen, yhdenvertaisuuteen ja reiluun liikuntaan ja urheiluun, jossa dopingille ei ole sijaa.

3. Antidopingohjelman tavoitteet

Suomen Jousiampujain Liitto ei hyväksy dopingin käyttöä – jousiammunta on puhtaan kymppin laji. SJAL:n tavoitteena on taata kaikille jousiampujille oikeus reiluun ja puhtaaseen liikuntaan ja urheiluun.

SJAL:n antidopingohjelman tavoitteena on sitouttaa liiton ja sen jäsenseurojen toiminnassa mukana olevat henkilöt, luottamushenkilöt, urheilijat ja heidän taustajoukkonsa antidopingtyöhön ja vaikuttaa lajin piirissä vallitsevaan arvopohjaan ja asenteisiin. Tavoitteena on harjoittaa ennaltaehkäisevää, avointa ja säännöllistä koulutusta ja viestintää antidopingasioista ja ehkäistä väärinkäsityksiä parantamalla ja ylläpitämällä jousiammunnan piirissä toimivien henkilöiden ajantasaisia tietoja antidopingasioista. Antidopingohjelmassa määritellään antidopingtoiminnan tehtävät ja vastualueet.

4. Dopingvalvonta

Suomen Jousiampujain Liiton jäsenseurojen urheilijoita testataan kulloinkin voimassa olevien antidopingsäännösten mukaisesti. Periaatteessa kaikki, jotka osallistuvat antidopingsäännösten piiriin kuuluvaan urheilu- ja kilpailutoimintaan, ovat dopingvalvonnan piirissä. Pääasiassa testaustoiminta keskittyy huippu-urheilijoihin.

Dopingtestejä teettävät urheilijoille Maailman Antidopintoimisto WADA, Suomen urheilun eettinen keskus (myöhemmin SUEK) ja Kansainvälinen Jousiammuntaliitto WA, joka on ulkoistanut dopingtestauksen ATA:lle (International Testing Agency). SUEK vastaa kansallisesta dopingvalvonnasta Suomessa. Dopingtestejä tehdään sekä kilpailuissa että kilpailujen ulkopuolella missä ja milloin tahansa ennalta ilmoittamatta.

Kilpailujen järjestäjä on velvollinen mahdollistamaan dopingtestien suorittaminen sääntöjen mukaisesti kilpailujen yhteydessä. Käytännössä järjestäjien on hyvä varautua ennalta mahdollisesti suoritettaviin dopingtesteihin. Testaaja tarvitsee testien suorittamiseksi asianmukaisesti yleensä tiedot kilpailuaikataulusta ja osallistujista, asianmukaisen tilan ja mahdollisesti täysi-ikäisiä, testattaviin urheilijoihin nähden esteettömiä ja samaa sukupuolta olevia saattajia avustamaan urheilijoiden kutumisessa testiin. Jousiammuntakilpailuissa dopingtestiryhmä saapuu paikalle usein vasta kilpailun alettua mutta voi tulla myös ennen kilpailun alkua.

Suomessa järjestettävissä kansainvälisissä kilpailuissa testauksesta vastaa Suomen Jousiampujain Liitto kansainvälisen lajiliiton määräämällä tavalla. Testien käytännön toteuttamisesta vastaa antidopingorganisaatio, jonka kanssa sopimus on tehty. Antidopingorganisaatio, esim. SUEK, laskuttaa testauksesta aiheutuvat kustannukset kilpailun järjestäjältä tai kansainväliseltä lajiliitolta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Dopingtestien tekeminen edesauttaa urheilijoiden yhdenvertaisuutta ja reilua ja puhdasta urheilua. Siksi testeihin tulee aina suhtautua myönteisesti. Testaustilannetta helpottaa, jos urheilija on tietoinen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä menettelystä testaustilanteessa. Ohjeet urheilijalle ovat luettavissa SUEK:n internetsivuilla www.suek.fi.

Tämän antidopingohjelman lopussa on liitteenä urheilijan oikeudet ja velvollisuudet dopingtestissä.

Suosittelava tapa on, että urheilijalla on aina ajantasainen lista kaikista hänen käyttämistään lääkkeistä ja ravintolisistä. Tällöin mahdollisessa dopingtestitilanteessa kaikki käytetyt aineet tulevat varmasti oikeilla nimillään testipöytäkirjaan. Tämä on tärkeää erityisesti ulkomailta. Ulkomaille lähettäessä urheilijan on hyvä varautua muutenkin ottamalla Suomesta mukaan sallittuja lääkkeitä esimerkiksi kivun, flunssan ja ripulin hoitoon. Huomioitavaa on, että ulkomailta myynnissä olevia samannimisiäkin valmisteita ei voi tarkastaa SUEK:n kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelosta, vaan niiden sisältämät aineet tulee tarkistaa WADAn julkaisemasta englanninkielisestä luettelosta urheilussa kielletyistä aineista.

Testauspooli

Testauspooli on antidopingorganisaation nimeämä ryhmä huippu-urheilijoita, joihin kilpailujen ulkopuolinen dopingtestaus erityisesti kohdentuu. Testauspooliurheilijoita koskee ajantasaisten yhteys- ja olinpaikkatietojen ilmoitusvelvollisuus, jonka laiminlyönnistä voidaan antaa antidopingsäännösten mukainen rangaistus. Jousiampuja voi kuulua testauspooliin SUEK:n tai WA:n nimeämänä.

Suomen Jousiampujain Liitolla on velvollisuus toimia yhteistyössä SUEK:n kanssa SUEK:n testauspoolien luomisessa, ylläpitämisessä ja urheilijoiden tiedottamisessa heitä koskevista velvoitteista. SJAL ilmoittaa SUEK:lle testauspooliurheilijoiden kriteerit täyttävien urheilijoiden nimet ja yhteystiedot. SUEK päättää testauspooliin nimettävistä urheilijoista.

SJAL toimittaa SUEK:lle ilman erillistä pyyntöä kaikista maajoukkueryhmistä ja -valinnoista seuraavat tiedot:

- urheilijoiden nimet, syntymäajat ja yhteystiedot
- koti- ja ulkomaanleirien osallistujalistat, majoitus- ja harjoituspaikat sekä leiriaikataulut
- kilpailutiedot
- tiedot maajoukkueiden muista mahdollisista kokoontumisista ja tapaamisista
- tiedot kansainvälisen lajiliiton rekisteröityyn testauspooliin kuuluvista urheilijoista

Tiedot toimittaa SUEK:lle valmennuspäällikkö, jolle liiton valmentajat ja lajivastaavat toimittavat tarvittavat tiedot.

Kansainvälinen Jousiammuntaliitto WA nimeää oman testauspoolinsa (RTP, Registered Testing Pool) kulloinkin määrittelemiensä periaatteiden mukaisesti. Periaatteet ja testauspooliurheilijoiden nimet löytyvät WA:n internetsivuilta.

Erivapaudet

Jos urheilijan sairauden hoitoon ei ole saatavilla sallittua lääkettä tai menetelmää, lääkitykseen voidaan hakea erivapautta (Therapeutic Use Exemption, TUE). Sen avulla urheilija saa käyttää kyseistä kiellettyä lääkitystä. Erivapaus voidaan myöntää mille tahansa WADAn kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelossa mainitulle hoitomuodolle, kunhan se täyttää seuraavat WADAn Kansainvälisessä erivapausstandardissa määritetyt ehdot:

- Urheilijalla on diagnosoitu sairaus, jota on hoidettava kielletyllä aineella tai menetelmällä.
- Aineen käyttö lääkkeenä ei paranna urheilijan suoritusta merkittävästi urheilijan tavanomaiseen terveydentilaan verrattuna.
- Kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän käytölle ei ole muuta perusteltua lääkinnällistä hoitovaihtoehtoa.
- Kyseisen aineen tai menetelmän käytön syy ei ole seurausta aiemmasta jonkin aineen tai menetelmän käytöstä (ilman erivapautta), jonka käyttö on tuolloin ollut kielletty.

SUEK:n erivapauspäätös koskee kansallisen tason urheilijaa ja kansallisen tason kilpailuja kaikkialla maailmassa. Kansainvälisen tason urheilijoiden ja kansainvälisiin urheilutapahtumiin osallistuvien urheilijoiden erivapauksista vastaa Kansainvälinen Jousiammuntaliitto WA (World Archery), joka on siirtänyt hallintaprosessin ITU:lle.

Kansallisen tason urheilijoilta etukäteen SUEK:lta haettava erivapaus vaaditaan kaikilta SUEK:n lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin kuuluvilta urheilijoilta iästä riippumatta. Tällä hetkellä SUEK:n tasomäärittelyn piirissä ovat yleisen sarjan miesten ja naisten olympialajien SM-kilpailuihin osallistuvat urheilijat (ajantasainen tieto suek.fi – lajikohtainen tasomäärittely). Muiden, eli SUEK:n lajikohtaisen tasomäärittelyn ulkopuolella olevien urheilijoiden, tulee mahdollisen dopingtestin jälkeen hakea erivapautta takautuvasti sen osoittamiseksi, että kiellettyjen aineiden tai menetelmien käytölle on ollut erivapauden myöntämiseksi edellytetyt lääketieteelliset perusteet.

Kansainvälisen tason urheilijoiden ja kansainvälisiin urheilutapahtumiin osallistuvien urheilijoiden on haettava erivapautta WA:lta iästään tai kansallisesta tasostaan riippumatta. Jos urheilijalla on SUEK:n myöntämä erivapaus, urheilijan tulee selvittää, tunnustaako WA SUEK:n tekemän erivapauspäätöksen.

Tarkat ja päivitettyt ohjeet erivapauden anomiseen löytyvät SUEK:n internetsivuilta www.suek.fi ja WA:n internetsivuilta www.worldarchery.org. Lyhyt ohjeistus erivapauden hakemiseen löytyy tämän antidopingohjelman lopusta liitteenä.

Dopingrikkomukset

Suomen antidopingsäännösten mukaan dopingrikkomuksia ovat seuraavat:

- kielletty aine tai näyttö kielletyn menetelmän käytöstä urheilijan elimistöstä otetussa näytteessä
- kielletyn aineen tai menetelmän käyttö
- kieltäytyminen dopingtestistä tai dopingtestin välttely
- olinpaikkatietomääräysten laiminlyönti
- dopingvalvonnan tai -testin manipulointi
- dopingaineiden hallussapito
- dopingaineiden ja -menetelmien levittäminen
- urheilussa kielletyn aineen antaminen urheilijalle
- osasyllisyys ja
- kielletty yhteistoiminta.
- Ilmoituksen tekijän pelottelu tai häneen kohdistetut kostotoimet.

Dopingrikkomuksen yritys rinnastetaan pääsääntöisesti dopingrikkomukseen. Seuraamuksena dopingrikkomuksesta voidaan määrätä:

- kilpailutuloksen hylkääminen
- urheilun toimintakielto
- rikkomuksen julkistaminen
- mahdollisia taloudellisia seuraamuksia

Valmentajaa tai muuta urheilijan tukihenkilöä eivät koske dopingin käyttöä, dopingtestiä tai yhteys- ja olinpaikkatietoja koskevat säännökset. Hän joutuu tutkittavaksi dopingrikkomuksesta, mikäli hän syyllistyy tekoon, joka on määriteltävissä säännösten mukaan:

- dopingvalvonnan tai -testin manipuloinniksi
- dopingaineen hallussapidoksi
- dopingaineiden ja -menetelmien levittämiseksi
- urheilussa kielletyn aineen antamiseksi urheilijalle
- kielletty yhteistoiminta
- ilmoituksen tekijän pelottelu tai häneen kohdistetut kostotoimet.

Dopingrikkomuksia koskeva käsittely ja päätösvalta kuuluu 1.1.2021 lähtien Antidopingasioiden kurinpitolautakunnalle. Niissä tapauksissa, joissa urheilija ei ilmoituksen saatuaan määräaikaan mennessä kiistä sitä tai luopuu käsittelystä, päätös tehdään SUEKissa. Samoin päätös tehdään SUEKissa, mikäli urheilija tai muu henkilö myöntää rikkomuksen, josta seuraamuksena olisi tulossa neljän vuoden urheilun toimintakielto. Tässä nopean tunnustamisen tapauksessa rangaistukseksi määrätään kolmen vuoden toimintakielto.

Suomen antidopingsäännöstöön perustuvista päätöksistä haetaan muutosta Urheilun kansainväliseltä välimiesoikeudelta, mikäli hakijana on kansainvälisen tason urheilija tai kansainvälisiä urheilutapahtumia koskevissa tapauksissa. Muita urheilijoita tai muita henkilöitä koskevissa tapauksissa muutosta voi hakea Urheilun oikeusturvalautakunnalta. Kansainvälisten lajiliittojen päätöksistä haetaan muutosta niiden säännösten edellyttämällä tavalla.

Kansainvälisen Jousiammuntaliiton (WA) toimivaltaan kuuluvien dopingrikkomusten käsittelyssä noudatetaan WA:n määrittelemää menettelytapaa.

5. Antidopingkoulutus

Koulutuksen tavoitteena on lisätä eri kohderyhmien antidopingtietoisuutta ja kasvattaa valmiutta tehdä eettisesti kestäviä valintoja urheilussa. Aktiivisella ja toistuvalla kouluttamisella urheilijoilla ja heidän tukijoukoillaan on aina ajantasainen tieto säännösten ja käytäntöjen kehittyessä. Suomen Jousiampujain Liiton antidopingkoulutuksesta vastaa valmennuspäällikkö. Valmennuspäällikkö tai kulloinkin sopivin liiton työntekijä osallistuu SUEK:n järjestämiin koulutus- ja liittotilaisuuksiin. Koulutukset hankitaan SUEK:n kouluttajilta.

Antidopingkoulutusten sisältöinä on muun muassa seuraavia teemoja:

- Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa
- Antidopingtoimijat ja antidopingtyön sisältö
- Antidopingsäännöt ja säännöstöihin sitoutuminen
- Dopingrikkomukset ja sen seuraamukset: terveydelliset ja sosiaaliset vaikutukset
- Dopingvalvonta, dopingtestaus ja testausprosessi
- Urheilijan ja heidän tukihenkilöidensä oikeudet ja velvollisuudet
- Erivapaus urheilijan lääkityksessä
- Ravintolisät urheilussa
- Dopingin haitta urheilun hengelle, maineelle ja reilun pelin toteutumiseksi
- Urheilijan olinpaikkatiedot
- Urheilun etiikka ja reilu peli

Huippu-urheilu

SJAL järjestää maajoukkueurheilijoille vuosittain antidopingkoulutusta maajoukkueen leireillä. Koulutuksen toteuttaa SUEK tai SUEK:n kouluttama kouluttaja.

Maajoukkueurheilijoita edellytetään suorittamaan SUEK:n Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras -verkkokoulutukset.

Junioritoiminta ja huipulle pyrkivät nuoret urheilijat

SJAL järjestää junioreille suunnattua antidopingkoulutusta vuosittain valmennusryhmien yhteisleirillä, jonne juniorien valmennusryhmä osallistuu.

Koulutuksen toteuttaa SUEK tai SUEK:n kouluttama kouluttaja.

Valmennuspäällikkö ylläpitää leireillä ja muissa junioreille suunnatuissa tapahtumissa arvokeskustelua urheilun eettisistä ja moraalisisista kysymyksistä ja niihin liittyen puhtaasta ja reilusta urheilusta.

Nuorten maajoukkueurheilijoita edellytetään suorittamaan SUEK:n Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras -verkkokoulutukset.

Toimi- ja luottamushenkilöt

Liiton toimi- ja luottamushenkilöitä edellytetään suorittamaan SUEK:n Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras -verkkokoulutukset.

Seuratoiminta

SJAL:n seuratoiminnan vastuualueella antidopingkoulutus kuuluu osana valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen tasoon 2. Koulutuksen järjestää SUEK tai SUEK:n kouluttama kouluttaja.

Tasolla 1. velvoitetaan suorittamaan Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras -verkkokoulutukset.

Aikuisten ja nuorten maajoukkueryhmien urheilijoiden henkilökohtaiset valmentajat osallistuvat lisäksi maajoukkueryhmille järjestettyihin koulutuksiin aina sen ollessa mahdollista ja suorittavat yllä mainitut verkkokoulutukset.

Muutoin seuratoiminnan alueella SJAL käsittelee antidoping- ja reilun urheilun asioita muun arvokeskustelun yhteydessä esimerkiksi seuratoimintapäivillä ja seurakoulutuksissa.

SJAL voi tilata SUEK:n esittelypisteen omiin, isompiin tapahtumiinsa. Tällöin tapahtuman osallistujilla on mahdollisuus käydä infopisteellä tutustumassa antidopingtoimintaan ja kysyä antidopingasioista SUEK:n henkilökunnalta.

6. Viestintä

Kaikkien urheilutoimijoiden yhteinen asia on viedä eteenpäin puhtaan urheilun ja reilun pelin viestiä. Viestintä on hyvä keino ehkäistä mahdollisia dopingrikkomuksia ja ylläpitää lajikulttuuria, johon doping ei kuulu. Viestinnän avulla Suomen Jousiampujain Liitto tuo esiin oman ehdottoman kielteisen kantansa kaikenlaiseen epärehelliseen toimintaan. SJAL:n antidopingviestinnän vastuuhenkilö on toiminnanjohtaja.

SJAL käyttää antidopingiin liittyvässä viestinnässään hyväkseen liiton SOME-kanavia ja liiton internetsivuja.

Seuroille suunnatussa viestinnässä muistutetaan aika-ajoin seurojen vastuusta antidopingkasvatustyössä ja siitä, että myös kaikki SJAL:n jäsen seurat sitoutuvat toiminnassaan noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä. Seuroja kannustetaan käymään sisäistä arvokeskustelua ja miettimään, miten kussakin seurassa voitaisiin viestiä siitä, ettei doping tai muu epäeettinen toiminta kuulu urheiluun vaan seura kannattaa puhdasta urheilua. Aiheita voidaan käsitellä esimerkiksi seuratoimintapäivillä.

Koulutustilaisuuksien kautta viestintä tavoittaa myös tarkemmin rajattuja kohderyhmiä edellisessä luvussa kuvatulla tavalla.

SJAL hyödyntää muun viestinnän ohella SUEK:n tuottamaa viestintämateriaalia, kuten SOME-julkaisuja.

Liiton sivuilla on linkit SUEK:n Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras - verkkokoulutukseen, KAMU-sivulle sekä ILMO-urheilurikkomusten ilmoituskanavaan.

Kriisiviestintä

Poikkeuksellisissa tilanteissa, kuten mahdollisessa dopingrikkomuksessa tai muissa poikkeuksellisen suuren mediahuomion saavissa kriisitilanteissa SJAL:n viestinnän vastuuhenkilö on toiminnanjohtaja. Häneen otetaan yhteyttä kriisitilanteessa tai sen uhatessa. Viestinnän kriisiryhmän muodostavat toiminnanjohtaja ja liiton puheenjohtaja. He päättävät, miten kriisiin reagoidaan ja toteuttavat viestinnän. Kukaan muu ei kommentoi kriisiä tiedotusvälineille tai muille ulkopuolisille tahoille, jotta vältetään virheellisiä tietoja ja huhupuheita.

Kriisiviestinnässä tulee aina toimia nopeasti, avoimesti ja rehellisesti.

Dopingrikkomusten ja kilpailumanipulaatorikkomusten yhteydessä tiedostusvastuu on SUEK:lla. Tiedottamisessa tehdään yhteistyötä lajiliiton kanssa.

Rikkomusepäilyyn liittyvän tulostenkäsittelymenettelyn yhteydessä SUEK toimittaa asiaankuuluvat ilmoitukset ja selvityspyynnöt urheilijan lisäksi myös hänen lajiliitollaan, joko puheen- tai toiminnanjohtajalle. Asia saatetaan myös tiedoksi urheilijan kansainväliselle lajiliitolle sekä WADAlle.

Kriisiviestinnässä tehdään yhteistyötä SUEK:n kanssa. Normaalioloissa tieto dopingrikkomusepäilystä tulee SUEK:lta liiton toiminnanjohtajalle. Tapauksen yhteydessä viestinnässä on otettava huomioon yksilön oikeusturvanäkökohdat. Tiedot käsiteltävästä dopingtapauksesta ovat luottamuksellisia ja salassa pidettäviä siihen asti, kunnes tapaus on varmistunut dopingrikkomukseksi ja päätös määrättävästä seuraamuksesta on tehty. Ennen tätä vain asianomainen urheilija voi julkistaa asian.

SUEK julkaisee tapauksen, kun lopullinen päätös on tehty. Julkaisutapaan vaikuttavat urheilijan taso ja ikä SUEK:n harkinnan mukaan. Ennen julkistusta SUEK on yhteydessä liittoon. Julkaisun jälkeen myös SJAL uutisoi asiasta oman harkintansa mukaan. Viestinnän sisältö koordinoidaan SUEK:n kanssa.

Kaikista tietoon tulleista kilpailumanipulaatioepäilyistä ilmoitetaan SUEK:lle. Tiedottamisesta vastaa SJAL. Tiedottamisessa kuitenkin konsultoidaan aina SUEK:sta, vaikka SJAL olisi vastuussa tapauksen tiedottamisesta. SUEK auttaa aina tarvittaessa kriisiviestinnässä ja sen asiantuntijat ovat käytettävissä niin tiedotetta laadittaessa kuin tiedotustilaisuutta suunniteltaessa ja toteutettaessa.

7. Antidopingpykälät sopimuksissa

Suomen Jousiampujain Liiton kilpailulisenssin lunastamisen yhteydessä urheilijalta vaaditaan hyväksymään kulloinkin voimassa olevat SJAL:n / SUEK:n / WA:n antidopingsäännöt. Hyväksyntä toteutetaan lisenssioston yhteydessä Suomisport -järjestelmässä. Hyväksynnästä syntyy urheilijaa sitova sopimus. Sopimukseen on kirjattu velvoite toimia yhteistyössä antidopingorganisaation kanssa dopingrikkomusten selvittämisessä. Sopimus kattaa kahden lisenssikauden välisen ajan, jos näiden kahden kauden välinen aika on yhden vuoden tai alle.

Suomen Jousiampujain Liitto tekee kaikkien valmennusryhmiensä urheilijoiden kanssa sopimukset, joiden yhtenä pykälänä on sitoutuminen noudattamaan WADAn ja Suomen antidopingäännöstöjä, lajikohtaista Kansainvälisen Jousiammuntaliiton (WA) säännöstöä sekä olympialaisiin liittyen Kansainvälisen Olympiakomitean (KOK) ja paralympialaisiin liittyen Kansainvälisen Paralympiakomitean (IPC) säännöstöjä. Vastaavanlainen sopimus tehdään myös kaikkien liiton valmennusryhmien valmentajien kanssa.

Kaikkiin liiton solmimiin yhteistyösopimukseen sisällytetään antidopingpykälä yhteistyökumppanin kanssa erikseen sovittavalla tavalla.

8. Ohjelman seuranta ja arviointi

Suomen Jousiampujain Liiton antidopingohjelman toteutumisesta ja sen päivittämisestä vastaa toiminnanjohtaja. Liittohallitus hyväksyy antidopingohjelman ja arvioi vuosittain sen toteutumista. Antidopingohjelman toteutukseen liittyvät suunnitellut toimenpiteet kirjataan vuosittain liiton toimintasuunnitelmaan. Ohjelman puitteissa tehdyt toimenpiteet kirjataan liiton toimintakertomukseen.

Antidopingohjelma julkaistaan SJAL:n ja SUEK:n internetsivuilla (linkki ohjelmaan). Ohjelmaan tehtävistä muutoksista viestitään jäsenistölle ja antidopingohjelman olemassaolosta muistutetaan aika-ajoin muun antidopingviestinnän yhteydessä. Henkilövaihdoksista tiedotetaan SUEKia.

Yhteenveto toimenpiteistä

Toimenpide	Toteutus
Maajoukkueryhmien urheilijoista, leiriohjelmista ja muista aikatauluista tiedottaminen SUEK:lle	Valmennuspäällikkö vastaa tiedottamisesta yhteistyössä lajivastaavien ja valmentajien kanssa.
Erivapaudet	Urheilijoilla itsellään on vastuu erivapauden hakemisesta. Toiminnanjohtaja opastaa tarvittaessa.
Dopingtestit Suomessa järjestettävissä kansainvälisissä kisoissa	Kilpailun järjestäjä on hyvissä ajoin ennen kisoja yhteydessä SUEK:hen testien tilaamiseksi. Kilpailun järjestäjä huolehtii sääntöjen mukaiset tilat, saattajat ja juomat kilpailupaikalle.
Tilojen järjestäminen dopingtestausta varten kansallisissa kilpailuissa	Kansallisten kilpailujen järjestäjä varautuu järjestämään testaukseen sopivat tilat ja mahdollisesti myös saattajat.
Huippu-urheilijoiden antidopingkoulutus	Valmennusryhmien yhteisleirillä järjestetään vuosittain antidopingkoulutusta. Valmennuspäällikkö vastaa siitä, että koulutus sisällytetään leirin ohjelmaan ja se tilataan SUEK:lta. Urheilijat suorittavat Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras -verkkokoulutuksen.
Nuorten jousiampujien antidopingkoulutus	Valmennusryhmien yhteisleirillä tai juniorien avoimella leirillä järjestetään vuosittain antidopingkoulutusta. Valmennuspäällikkö vastaa siitä, että koulutus sisällytetään leirin ohjelmaan ja se tilataan SUEK:lta. Valmennusryhmien yhteisleirillä järjestetään vuosittain antidopingkoulutusta. Valmennuspäällikkö vastaa siitä, että koulutus sisällytetään leirin ohjelmaan ja se tilataan SUEK:lta. Urheilijat suorittavat Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras -verkkokoulutuksen.

Seuratoiminnan antidopingkoulutus	Antidopingkoulutus kuuluu valmentajakoulutuksen tasoihin 1 ja 2. Valmennuspäällikkö vastaa siitä, että antidopingkoulutus sisältyy lähijakson ohjelmaan ja että se tilataan SUEK:lta.
-----------------------------------	---

SUEK:n järjestämät tilaisuudet	Valmennuspäällikkö tai kulloinkin sopivin henkilö osallistuu lajiliittotilaisuuksiin (vähintään vuosittain) ja muihin SUEK:n järjestämiin info- ja koulutustilaisuuksiin ja jakaa tietoa eteenpäin.
Viestintä	Toiminnanjohtaja vastaa viestinnän suunnittelusta ja toteutuksesta.
Viestintä kriisitilanteissa	Dopingrikkomusten ja kilpailumanipulaattoririkkomusten yhteydessä tiedostusvastuu on SUEK:lla. Tiedottamisessa tehdään yhteistyötä lajiliiton kanssa.
Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa - tiedottaminen	Valmennuspäällikkö vastaa SUEK:n KAMU (Kielletyt Aineet ja Menetelmät Urheilussa) palvelun tiedottamisesta omilla verkkosivuilla ja koulutusten yhteydessä.
Urheilijasopimukset	Valmennuspäällikkö laatii antidopingpykälän sisältävän sopimuksen, jonka kaikki liiton valmennusryhmien urheilijat allekirjoittavat.
Valmentajasopimukset	Valmennuspäällikkö laatii antidopingpykälän sisältävän sopimuksen, jonka kaikki liiton valmennusryhmien valmentajat allekirjoittavat. Työsopimuksissa on antidopingpykälä.
Yhteistyösopimukset	Toiminnanjohtaja huolehtii, että liiton tekemissä yhteistyösopimuksissa on antidopingpykälä.
Antidopingohjelman päivittäminen	Toiminnanjohtaja vastaa ohjelman päivittämisestä tarvittaessa. Ohjelman hyväksyy hallitus.

Liitteet: Ohjeita urheilijalle erivapauksiin ja dopingtestiin liittyen

1. Erivapauden hakeminen

Erivapautta tarvitseva urheilija on velvollinen tarkistamaan aina ajantasaiset menettelyohjeet erivapauden hakemiseen joko SUEK:n internetsivuilta www.suek.fi (kansallisen tason urheilija) tai WA:n sivuilta www.worldarchery.sport (kansainvälisen tason tai kansainväliseen kilpailuun osallistuva urheilija).

Erivapaus voidaan myöntää mille tahansa WADAn Kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelossa mainitulle hoitomuodolle, mikäli jokainen seuraavista ehdoista täyttyy:

- Urheilijalla on diagnosoitu sairaus, jota on hoidettava kielletyllä aineella tai menetelmällä.
- Aineen käyttö lääkkeenä ei paranna urheilijan suoritusta merkittävästi urheilijan tavanomaiseen terveydentilaan verrattuna.
- Kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän käytölle ei ole muuta perusteltua lääkinällistä hoitovaihtoehtoa.
- Kyseisen aineen tai menetelmän käytön syy ei ole seurausta aiemmasta jonkin aineen tai menetelmän käytöstä (ilman erivapautta), jonka käyttö on tuolloin ollut kiellettyä.

Erivapaus voidaan myöntää takautuvasti vain seuraavissa tilanteissa:

- Urheilija tarvitsi hoitoa hätätilanteessa tai kiireellistä hoitoa sairauteensa.
- Urheilijalla ei ole ollut riittävästi aikaa tai mahdollisuutta lähettää (tai erivapauslautakunnalla käsitellä) erivapauslakemusta ennen dopingtestiä, tai muut poikkeukselliset olosuhteet estivät sen.
- Urheilijaa ei vaadittu hakemaan erivapautta etukäteen Suomen antidopingsäännösten perusteella (urheilija ei ole kansainvälisen lajiliittonsa määrittämä kansainvälisen tason urheilija eikä kuulu SUEKin lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin).
- Urheilija testattiin, mutta urheilija on alemman tason urheilija eikä ole kansainvälisen lajiliiton tai kansallisen antidopingorganisaation toimivallan alla.
- Urheilijan testituloksena oli positiivinen, kun urheilija oli käyttänyt lääkinällisistä syistä kilpailun ulkopuolella ainetta, jonka käyttö oli kielletty vain kilpailun aikana (esimerkiksi glukokortikoidit)

Urheilijalle voidaan harvinaisissa poikkeustilanteissa ja Kansainvälisen erivapausstandardin muista säännöksistä huolimatta myöntää takautuvasti erivapaus kielletyn aineen tai kielletyn menetelmän lääkinällistä käyttöä varten, jos takautuvan erivapauden myöntämättä jättäminen olisi selvästi epäoikeudenmukaista säännösten tarkoitus huomioon ottaen.

Tämä poikkeuksellinen takautuva erivapaus voidaan myöntää vain, jos WADA on sen etukäteen hyväksynyt (ja WADAlla on täysi harkintavalta hyväksyä tai hylätä SUEKin päätös).

Kansallisen tason urheilija ja kansalliset urheilutapahtumat

SUEK:n tasomäärittelyn piirissä olevat jousiampujat ovat tähtäinjousen aikuisten sarjat (yleinen (Y) ja naiset (N)) iästä riippumatta. Parajousiammunnassa OKM:n apurahaurheilijat kuuluvat tasomäärittelyn piiriin.

- Erivapautta tulee hakea SUEK:n erivapauslautakunnalta hakemuslomakkeella, joka löytyy SUEK:n sivuilta (www.suek.fi)
- Urheilija täyttää erivapauslakemuslomakkeen yhdessä lääkärin kanssa. Hakemus on suositeltavaa täyttää englannin kielellä. Sekä lääkäri että urheilija (ja tarvittaessa myös hänen huoltajansa) allekirjoittavat hakemuksen. Urheilijan kannattaa ottaa lomakkeesta kopio itselleen.
- Lomakkeen liitteeksi tarvitaan diagnoosin vahvistava lääkärintodistus ja kaikki mahdolliset dokumentit, joista käy ilmi sairaushistoria ja asiaan liittyvät mahdolliset lääketieteelliset tutkimukset, laboratoriokokeiden tulokset ja kuvat. Lääkärintodistuksissa on oltava pätevät lääketieteelliset perusteet sille, miksi hoidoksi vaaditaan juuri kyseinen urheilussa kielletty aine tai menetelmä eikä sitä ole mahdollista korvata muilla, urheilussa sallituilla hoitomuodoilla.
- Erivapauslakemus on jätettävä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, heti kun tieto lääkityksen ja/tai erivapauden tarpeesta ilmenee. Haettaessa erivapautta vain kilpailun aikana kiellettyjen aineiden käytölle on hakemus jätettävä mahdollisuuksien mukaan vähintään 30 vuorokautta ennen kilpailua.

- Urheilija saa myönnetystä erivapaudesta SUEK:n erivapauslautakunnalta todistuksen, joka on pidettävä aina mukana ja esitettävä dopingtestissä.
- Erivapaudet myönnetään määräajaksi. Urheilija on vastuussa erivapauden uusimisesta.
- Kielteisestä erivapauspäätöksestä voi valittaa Urheilun oikeusturvalautakuntaan.

Muut kuin yllä mainittujen luokkien jousiampujat:

- Erivapautta haetaan SUEK:lta taannehtivasti mahdollisen dopingtestin jälkeen.

Kansainvälisen tason urheilija

- Jos urheilijalla on SUEK:n myöntämä erivapaus, urheilijan tulee selvittää, tunnustaako WA SUEK:n myöntämän erivapauden. Lähtökohtaisesti SUEK:n myöntämä erivapaus hyväksytään, mutta tiettyjen kiellettyjen aineiden, kuten beetasalpaajien, kohdalla on poikkeuksia.
- World Archery on ulkoistanut antidoping toiminnan hallinnoinnin ja testaamisen ITA:lle (International Testing Agency)
- Erivapautta (Therapeutic Use Exemption, TUE) haetaan ITA:n kautta. Lisätietoa tästä SJAL:lta ja SUEK:ltä.
- Beetasalpaajien osalta WA:n säännöissä on todettu, että erivapaudet haetaan aina erikseen ITA:lta.
- Urheilijan tulee toimittaa kopio myönnetystä erivapaudesta tiedoksi SUEK:lle.
- Erivapaudet myönnetään määräajaksi. Urheilija on vastuussa erivapauden uusimisesta.
- Muutosta erivapauspäätökseen voi hakea WADAn erivapauskomitealta tai Kansainväliseltä urheilun välimiesoikeudelta (CAS).
- Lisätietoja WA:n sivuilta: <https://www.worldarchery.sport/sport/fair-play/clean-sport>

World Archeryn omissa antidopingsäännöissä on lisätty kiellettyjen aineiden listalle alkoholi. Testaaminen suoritetaan satunnaisin puhalluskokein.

2. Urheilijan oikeudet ja velvollisuudet dopingtestitilanteessa

Dopingtestissä urheilijalla on oikeus:

- ottaa yksi oma edustajansa mukaansa dopingtestiin (suositeltavaa)
- ottaa tarvittaessa (mikäli mahdollista) edustajansa lisäksi mukaansa myös tulkin
- saada lisätietoa dopingtestimenettelystä vastaavalta dopingtestaajalta
- pyytää lisää aikaa dopingtestitiloihin ilmoittautumiseen (edellyttäen, että urheilija on dopingtestihenkilöstön jatkuvan valvonnan alaisena) seuraavista syistä:
 - hakeakseen vaatteensa, henkilöllisyystodistuksensa ja oman edustajansa ja mahdollisesti tulkin mukaansa testiin
 - suorittaakseen verryttelyn/harjoituksen loppuun
 - saadakseen tarvittavia lääkinnällisiä toimenpiteitä
 - muusta vastaavan dopingtestaajan hyväksymästä syystä ja lisäksi kilpailutesteissä:
 - osallistuakseen mahdollisesti jäljellä oleviin kilpailulajeihin

- osallistuakseen tiedotusvälineiden haastatteluihin
- osallistuakseen palkintoseremonioihin
- osallistuakseen tiedotusvälineiden haastatteluihin
- pyytää mahdollisia Maailman Antidopintoimisto WADAn kansainvälisen testausstandardin mukaisia muunnoksia dopingestimenettelyyn, mikäli kyseessä on vammaisurheilija tai alaikäinen urheilija

Urheilijan velvollisuuksina dopingtestissä on:

- olla asianmukaisesti dopingtestihenkilöstön valvonnassa, kunnes dopingtesti on suoritettu loppuun
- todistaa henkilöllisyytensä
- ilmoittautua dopingtestitiloihin mahdollisimman pian
- noudattaa annettuja ohjeita ja käyttäytyä kunnioittavasti ja asiallisesti testaushenkilöstöä kohtaan

Ohjeiden noudattamatta jättäminen, dopingtestistä kieltäytyminen tai muu sääntöjen rikkominen voidaan käsitellä mahdollisena dopingrikkomuksena, josta voi seurata antidopingsäännöstön mukainen rangaistus.

3. Mitä tapahtuu, jos A-näyte osoittautuu positiiviseksi?

SUEK vastaa dopingtestien tulosten käsittelystä, kun testi on suoritettu sen toimeksiannosta tai valtuutuksella tai kun SUEK on havainnut mahdollisen muun dopingrikkomuksen. Dopingnäytteet analysoidut laboratorio ilmoittaa SUEK:lle kaikkien dopingestinäytteiden tulokset luotettavalla ja luottamuksellisella tavalla. Urheilijaa ei yleensä informoida, jos dopingtestituloksena on negatiivinen.

Jos urheilijan dopingtestituloksena (A-näyte) on raportoitu positiiviseksi, SUEK selvittää ensin, onko urheilijalla voimassa oleva erivapaus lääkinällistä käyttöä varten positiivisen testituloksen aiheuttaneelle aineelle tai voidaanko tällainen erivapaus myöntää hänelle jälkikäteen Suomen antidopingsäännöstön ja kansainvälisen erivapausstandardin perusteella. Jos erivapaus on tai se voidaan myöntää jälkikäteen, SUEK ei jatka asian käsittelyä positiivisena testituloksena.

Jos erivapautta ei ole eikä sitä ole mahdollista myöntää jälkikäteen, vaan tuloksen käsittelyä positiivisena testituloksena jatketaan seuraavasti:

- SUEK lähettää urheilijalle selvityspyynnön ja toimittaa tiedon myös SJAL:lle, Antidopingsioiden valvontalautakunnalle ja mahdollisille muille antidopingsäännöstön määräämille tahoille.
- SJAL:ssa tiedon saanut henkilö ei tiedota asiasta tässä vaiheessa mitään edes sisäisesti liiton hallitukselle, mutta aloittaa kriisiviestinnän valmistelut.
- SJAL voi asettaa urheilijan väliaikaiseen urheilun toimintakieltoon säännöstön määräämällä tavalla.
- Urheilijalla, SJAL:lla ja SUEKilla on selvityspyynnössä annetun määräajan kuluessa oikeus pyytää B-näytteen analyysiä kirjallisesti tai muuten todisteellisesti.
- B-näyte analysoidaan sitä pyytäneen tahon kustannuksella, jos analyysiä on pyydetty määräajan kuluessa. Mikäli B-näytteen analyysituloksena ei vahvista A-näytteen positiivista testitulosta, vastaa SUEK kuitenkin analyysikustannuksista, vaikka urheilija olisi pyytänyt B-näytteen analyysiä.

- Jos B-näyte vahvistaa A-näytteen positiivisen tuloksen, SUEK ilmoittaa käsittelyn jatkamisesta urheilijalle ja muille tahoille, joille on annettu tieto A-näytteen tuloksista.
- Urheilijalla tai muulla asianosaisella taholla on mahdollisuus antaa kirjallinen selvityksensä asiasta ja esittää kirjallinen pyyntö tulla kuultavaksi kurinpitolautakunnan kokouksessa joko seitsemän vuorokauden kuluessa selvityspyynnön tiedoksiannosta tai seitsemän vuorokauden kuluessa B-näytteen analyysituloksen tiedoksiannosta, jos B-näytteen analyysia on pyydetty. Selvityksen antamatta jättäminen tai asianomaisen tahon poissaolo ei estä asian käsittelyä ja ratkaisemista kurinpitolautakunnassa.
- Antidopingasioiden kurinpitolautakunta käsittelee asian.
- Jos kurinpitolautakunta katsoo dopingrikkomuksen tapahtuneen, se antaa perustellun kirjallisen lausunnon suosittelemastaan seuraamuksesta, joka kyseisestä rikkomuksesta olisi antidopingsäännösten perusteella määrättävä

Toimenpiteet dopingrikkomusasioissa on määritelty Suomen antidopingsäännöstyössä ja Kansainvälisessä tulostenkäsittelystandardissa. Näiden mukaan rikkomusepäilyt käsittelee Antidopingasioiden kurinpitovalioikunta.

Antidopingasioiden kurinpitolautakunta on riippumaton elin, joka käsittelee ja ratkaisee, onko antidopingsäännösten soveltamispiiriin kuuluvan urheilijan tai muun henkilön menettelyä tai toimintaa pidettävä säännöstyössä tarkoitettuna dopingrikkomuksena ja määrää tarvittaessa seuraamukset.

Antidopingasioiden kurinpitolautakunnan nimittää SUEK:n vuosikokous. Kurinpitolautakunnassa on yhdeksän huippu-urheiluun perehtynyttä jäsentä ja kaksi varajäsentä. Puheenjohtajan, kahden muun jäsenen ja yhden varajäsenen on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita. Kolmen jäsenen ja yhden varajäsenen on oltava laillistettuja lääkäreitä sekä kolmen jäsenen on oltava huippu-urheiluun hyvin perehtyneitä asiantuntijoita.

Jos positiiviseksi osoittautuva testi on suoritettu WA:n toimeksiannosta, käsittelyssä noudatetaan WA:n menettelytapaa.